

Zápis

z obhajoby disertační práce pana Mgr. Martina Proška

konané dne 16. června 2010

Téma práce: „Mezi syntaxí a stylistikou – spisovnost a stylistická systematika na syntaktické rovině češtiny“

Přítomní: doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D.; doc. PhDr. Svatava Machová, CSc.; prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.; doc. PhDr. Iva Nebeská, CSc.; doc. PhDr. Irena Vaňková, CSc., Ph.D.; PhDr. PaedDr. Miloslav Vondráček, Ph.D.

Předseda komise prof. Petr Mareš zahájil obhajobu. Školitelka doc. Iva Nebeská představila přítomným kandidáta a jeho publikační činnost.

Kandidát seznámil přítomné se svou disertační prací. Poukázal zejména na dva základní podněty, z nichž práce vycházela, na diskusi o spisovné a standardní češtině a na Mistríkovo pojetí vydělitelnosti příznakových a nepříznakových stylových prostředků. Podle kandidáta je třeba zabývat se ve vztahu ke stylistice syntaktickou rovinou češtiny jakožto rovinou komplexnější než jiné. Svou práci proto zaměřil především na zkoumání, na které rovině jsou jazykovým prostředkům připisovány stylistické příznaky. Dále kandidát podal rozbor výkladů o stylových příznacích ve vybraných jazykovědných pracích.

Poté byly předneseny oponentské posudky, jako první vystoupila doc. Svatava Machová, posudek doc. Ludmily Zimové byl přednesen v zastoupení předsedou komise prof. Petrem Marešem.

Mgr. Martin Prošek pak odpověděl na posudky oponentek. Obhajoval své tvrzení, že kodifikovat syntaktické prostředky je obtížnější než v případě prostředků nižších rovin, neboť počet jednotek na syntaktické rovině je vyšší a jejich umístitelnost je variabilnější. Namísto termínu *dublety* používá kandidát termín *konkurenty*, aby tak eliminoval rozdílná pojetí v excerpovaných pracích. Kandidát dále připustil špatně užitou formulaci v oblasti výpovědní problematiky. Vysvětlil též principy výběru excerpovaných prací; řídil se snahou zahrnout pouze práce, jež stylistické hodnocení pojmají širše a v nichž jsou zastoupeny všechny úrovně. Závěrem se Mgr. Martin Prošek vyjádřil k společné výtce obou oponentek, tj. k užití terminologii. Kandidát připustil, že v práci podcenil explikaci užívané terminologie; ta však nebyla zvolena náhodně, nýbrž její výběr se zakládal na kompilaci terminologie stylistické a

syntaktické, které se obě ukázaly jako relevantní. Na závěr obhajoby kandidát připojil ještě vysvětlení k některým užitým termínům a formulacím.

Přítomná oponentka doc. Svatava Machová vyjádřila spokojenost s vystoupením kandidáta.

Diskuse:

Doc. Robert Adam se zeptal kandidáta, v jakém smyslu se stylistický a syntaktický (lexikální) příznak projevuje u spojek. Mgr. Martin Prošek souhlasil s problematičností uchopení spojek a doplnil, že spojka sice má syntakticky strukturační funkci, ale její příznak se svou kvalitou blíží příznaku spíše „lexikálního“ než „syntaktického“ typu. Spojky řadí na pomezí problematiky syntaxe a stylistiky.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování:

5 členů komise

přítomno 5 členů komise

5 kladných hlasů.

Komise jednohlasně navrhla udělit Mgr. Martinu Proškovi titul Ph.D.

Zapsala: Hana Prokšová

